

Posel

Židovské obce v Teplicích

שליח

Ročník 7 | číslo 2
Tamuz 5773
Červen 2013

MRTVÉ MOŘE

2013

קהילה יהודית

150. LET OD OTEVŘENÍ 3. HŘBITOVA

Před 150-ti lety byl uveden do provozu „Nový židovský hřbitov“ v Teplicích, pohřbem paní Rosálie Menzel.

Pohřební obřad se uskutečnil dne 07.01. 1863. Smuteční proslov pronesl krajský rabín pan David Pick, jehož 135-té výročí úmrtí si letos v červenci připomeneme.

Nechť je památka spravedlivých požehnána.

Sloupek

 Tak nám začal poslední měsíc první půlky roku 2013 a zrovna ne moc dobře. Prakticky celou zem napadly dlouhotrvající deště, hladiny řek a rybníků, včetně malých potůčků, vše se vylilo z břehů a ty deště trvají prozatím stále a stále. Neumím si ani představit, na jaké sumě se škody zastaví. A co nejhorší jsou i oběti na lidech. A zatím škody neustále narůstají. A aby se to nepletlo, není to pouze o té vodě. Po jednom krásném dnu se vrátí deště minimálně na týden, jak nahlásili meteorologové.

Pokud se týká naší obce, neustále tápeme v tom, co nám přinese církevní zákon. Podle našeho názoru nic moc dobrého. Čím dál tím více docházíme k názoru, že pokud se současný zákon nezmění, nebudeme mít nejenom my (židovské obce), ale i ostatní církve z čeho žít. Vyjimky samozřejmě budou, ale to se netýká jen židovské pospolitosti. Stát deklaruje, že majetek po roce 1948 bude navrácen, ale momentálně už není co vracet a peníze, které obdržíme, budou sotva stačit na současný provoz a údržbu hřbitovů, synagog, modliteben, nemluvě o pojištění majetků atd. Hovoří se o samostatnosti, samofinancování vlastních potřeb, zkrátka všechno „samo“, ale jak to udělat, to už nikdo neporadí, zvláště, když se na chod církví podepsalo 65 let totality.

HIAVNĚ KDYŽ JSME ZDRAVÍ A CHUTNÁ NÁM JÍST.

Váš Ašer.

P.S.: Přejeme všem hezké prožití dovolených a uvítáme Vaše fotografie, z nichž nejlepší zveřejníme v našem Posloví.

2013

קהילה יהודית

Hory okolo Mrtvého moře

Aktuality

Setkání na Lag ba-omer, který nepatří mezi biblické ani mezi historické svátky. Jeho původ je v Talmudu, kde existuje zmínka o neštěstí které se událo během počítání omeru.

Pesach 2013 - neboli „Svátek nekvašených chlebů“, jsme opět společně oslavili v zaplněné společenské místnosti Židovské obce Teplice.

Setkání s rabínem Robertem Leibem (USA) v Lounech.

Posel Židovské obce Teplice

Vzpomínka Růženy Brösslerové (Vogelové)

ze Žatce, teď v současné době žijící v Izraeli, na období Holocaustu

Židovská obec Teplice za pomoci Magistrátu města Mostu a společnosti EL-Al pátrá po osobách, které odešly před a po II. světové válce do Izraele a žily ve své době na území v současné době spravovaném Židovskou obcí Teplice.

Při své poslední návštěvě Tel- Avivu (Izrael) jsme se setkali s paní Růžnou Brosslerovou nar. Vogelovou, která nám vyprávěla o svém osudu. Krátký zajímavý příběh z jejího života předkládáme našim čtenářům.

Oldřich Látal, předseda ŽO

Vzpomínka na Hanu Hánovou

Narodila se 18. prosince 1928 v Novém Sedle u Karlových Var židovské matce a německému otci. Rodiče se rozvedli ještě před obsazením pohraničního území a matka s Hankou, babičkou a strýcem uprchli do Prahy. Matce se ještě nějak podařilo dostat se do Chile, kam za ní měla Hanka přijet. To už se nepodařilo a Hanka byla 27. července 1942 transportem AAu deportována do Terezína. Byl to jeden z transportů, kterému byla zabavena veškerá zavazadla a Hanka neměla zpočátku téměř co na sebe a chyběly jí mnohé potřebné věci.

V Terezíně také vážně onemocněla, nakazila se tyfem, měla vodu na plicích a byla obsypána nevyléčitelnými impetigy. Navzdory tomu byla většinou ve výborné náladě, aktivní, přátelská, veselá, jedním slovem „chevremanka“.

Bydlela jsem s ní na pokoji číslo sedmnáct v dívčím domově L 410 a shodou okolností jsem v této budově také pracovala. Byla jsem proto svědkem, když se jednoho dne dopoledne objevil v našem domě esesák, který Hanku hledal, aby ji odvedl na komandaturu. Byla zrovna nemocná, nešla do práce a ležela na pokoji, kde ji esesák našel a vzal ji s sebou. Pochopitelně jsme se vyděsily, taková věc nevěstila nic dobrého. Z oken budovy jsme viděly na náměstí i na komandaturu a vzpomínám si, jak jsme se dívaly a třáslý se o Hančin osud.

Zanedlouho jsme ji však viděly, jak se v doprovodu esesáka vrací směrem k Heimu. K našemu velkému překvapení nám pak vyprávěla, že za ní přijel otec. Přivezl ji různé věci a mezi nimi i fotografii ze své svatby. Mám tu fotografii ještě před očima. Otec byl v uniformě, ale na černobílém snímku se nedalo rozeznat, ke které organizaci příslušel. Nevěsta byla v bílém a byla velmi mladá. Po delším čase přijel Hančin otec do Terezína znovu a opět si pro ni přišel esesák, aby ji odvedl. Tentokrát už jsme se o ni nebály. Hanka nám pak vyprávěla, že otec má možnost umístit ji do malého tábora v Andělské hoře u Karlových Var, určeného pro míšence ze Sudet, jehož účastníci mohli dokonce jezdit o víkendu domů – oproti Terezínu tedy téměř sanatorium. Hanka si podle jejího vyprávění otcovu nabídku vyslechla a odpověděla mu: Pokud bych měla možnost odjet z Terezína, pak jen jediným směrem – do Palestiny.

Hanka byla jako míšenka chráněna před transporty a zůstala v Terezíně. Když na jaře 1945 začaly do Terezína přijíždět evakuační transporty z jiných koncentračních táborů, plné zubožených a umírajících lidí, bylo mezi nimi také mnoho bývalých terezínských vězňů. A Hanka chtěla pomáhat a přes přísný zákaz chodila k transportům, asi také v naději, že tam snad najde chlapce, kterého milovala. Na samém sklonku války, těsně před osvobozením se nakazila tyfem a zemřela. Když se jednoho dne nevrátila na svou ubikaci v dívčím domově, při večerním sčítání ji šel vedoucí našeho domova Willy Groag hledat. Našel ji v márnici.

Po válce Hančina matka pátrala po Hance, ale neměla jsem odvahu ji napsat celou pravdu.

Růžena Brösslerová (Voglová)

Letní Tel Aviv

Židovská obec Teplice, pořádá ve spolupráci s kolegy s BRD z Brém společnou akci - Česko-německý Pracovní Kemp Teplice-Sobědruhy.

Účastníci akce: 12 českých a 12 německých mladých lidí ve věku 16 až 21 roků.

Název akce: Česko-německý workcamp Teplice – Sobědruhy.

Termín: 01.- 15. 07. 2013.

Organizátor: Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge e.V., zemská sekce Brémy.

Kooperační partneři: Židovská obec Teplice, Lipová 25., Teplice/ Česká republika Porta Bohemica E v.
Společnost pro německo-českou spolupráci v Evropě.
Nadační fond obětem holocaustu

Program: Objevení starého židovského hřbitova a společně jej dát do pořádku. Dozvědět se více o česko-německé židovské historii a pátrat po stopách minulosti. Práci na židovském hřbitově v Sobědruhách, jednom z nejstarších v Čechách, budou účastníci setkání mít možnost se s tímto tématem sblížit. Tento hřbitov, byl jako mnoho dalších během 2. světové války nacisty zničen a od té doby nebyl kompletně obnoven. Rovněž je naplánována prohlídka bývalého koncentračního tábora Terezín a dále návštěva Lidic a hřbitova. Výlet do Prahy a jiné akce ve volném čase nesmějí chybět.

Porta Bohemica e.V.

2013

Letní kuskový salát s grilovanou zeleninou

Informace sociální pracovnice

Vážení členové naší Obce a vážení sympatizanti, připravili jsme pro Vás cyklus zajímavých přednášek na téma „Zdraví“. Každý měsíc Vás budeme zvat na setkání s výživovou poradkyní a následně doplněnou přednáškou lékaře.

Pravidelná setkání se budou konat v prostoru Solné jeskyně Hymalaia Halit v Teplicích – Trnovanech, U červeného kostela 37/21. Vstup zdarma. O termínech setkání Vás budeme průběžně informovat.

Tento Cyklus přednášek se uskutečňuje díky podpoře „Conference on Jewish Material Claims Against Germany Inc.“ se sídlem v New Yorku.

V současné době probíhají pravidelné aktivity pro osoby zařazené do projektu GG 15, které jsou též financovány Conference on Jewish Material Claims Against Germany Inc.“ se sídlem v New Yorku.

Se sredečným pozdravem
Mgr. Alena Tonová

Narozeniny členů Teplické židovské obce

paní Váňová Eva, nar. 3.4. - 70 let
pan Šafář Zoltán, nar. 9.4. - 93 let
Appel Samuel, nar. 11.04. - 11 let
paní Krédlová Lenka, nar. 21.4. - 35 let
Ing. Čapek Jan, nar. 26.4. - 60 let
paní Krásová Marta, nar. 8.5. - 27 let
paní Kreisinger Kateřina, nar. 16.05. - 47 let
paní Augustová Judita, nar. 25.05. - 65 let
paní Herskovičová Bína, nar. 28.05. - 89 let
paní Krásová Drahomíra, nar. 05.06. - 58 let
paní Chaloupková Erna, nar. 09.06. - 86 let
paní Šplíchalová Alena, nar. 30.06. - 63 let

Ad mea veesrim šana!
Přeje Teplická židovská obec

100. výročí narození Hanuš Bonna 4.7.1913 - 20.10.1941

Významný český básník, teplický rodák Hanuš Bonn se narodil 4. července 1913 v Teplicích.

Vystudoval gymnázium a právnickou fakultu Karlovy university a již v době studií se stal spolupracovníkem Studentského časopisu. Své básně uveřejňoval v Halasových Rozhledech, Literárních novinách, Lidových novinách, v Kvartu i v Kritickém měsíčníku. Byl příslušníkem ortenovské generace a od studentských let byl činný v česko-židovských spolcích. Ve třiatváceti letech debutoval sbírkou Tolik krajín a v roce 1938 vydává sbírku překladů poezie primitivních národů Daleký hlas. V roce 1939, kdy dochází k obsazení Československa, pracuje Hanuš Bonn na předním místě v Židovské náboženské obci a bere na sebe riziko, které nepřináší žádné příznivé vyhlídky do budoucna. Publikuje v různých literárních časopisech již pouze pod pseudonymem Josef Kohout. Hned po Heydrichově příchodu do funkce říšského protektora je zatčen a o pár dní později, 20. října 1941 v Mauthausenu popraven.

Hned po zprávě o jeho smrti opsali přátelé Hanuš Bonna celé jeho básnické dílo ve třech exemplářích i s chronologickými údaji. Dva roky po válce pak bylo vydáno pod názvem Dílo Hanuš Bonna v nakladatelství Václava Petra v Praze. Na vydání se významně podílel i Václav Černý, u kterého byl jeden exemplář opisu uschován přes válku. Součástí díla jsou i básnické překlady z angličtiny a němčiny. Na dlouhá léta se pak na básníka zapomínalo, až v roce 1995 vydalo nakladatelství Academia jeho dílo (s výjimkou překladů) pod názvem Dozpěv.

Hanuš Bonn byl jedním z básníků mladé generace, která zásluhou nacismu již nestačila sdělit světu svá přání, touhy, vize a představy budoucího života, který byl tak brzy ukončen.

Zprávy z představenstva

Představenstvo se na svém řádném zasedání mimo jiné projednalo:

1. Letní brigádu s Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge v Sobědruhách.
2. Zajištění nového nájemce na rekreačním zařízení Severka v Háji pod Klínovcem.
3. Postup při zajištění restituce církevního majetku.
4. Zajištěním oslav a svátků ve 2. čtvrtletí 2013.
5. Zajištěním financování rozpočtu ŽO Teplice s ohledem na přijatý církevní zákon.
6. Přijetím delegací z USA, Německa a jiných zemí vedením ŽO Teplice ve 2. čtvrtletí 2013.